

КП «Проектування МК»

1. Копонування каркасу одноповерхової промислової будівлі

Основні складові каркасу виробничої будівлі

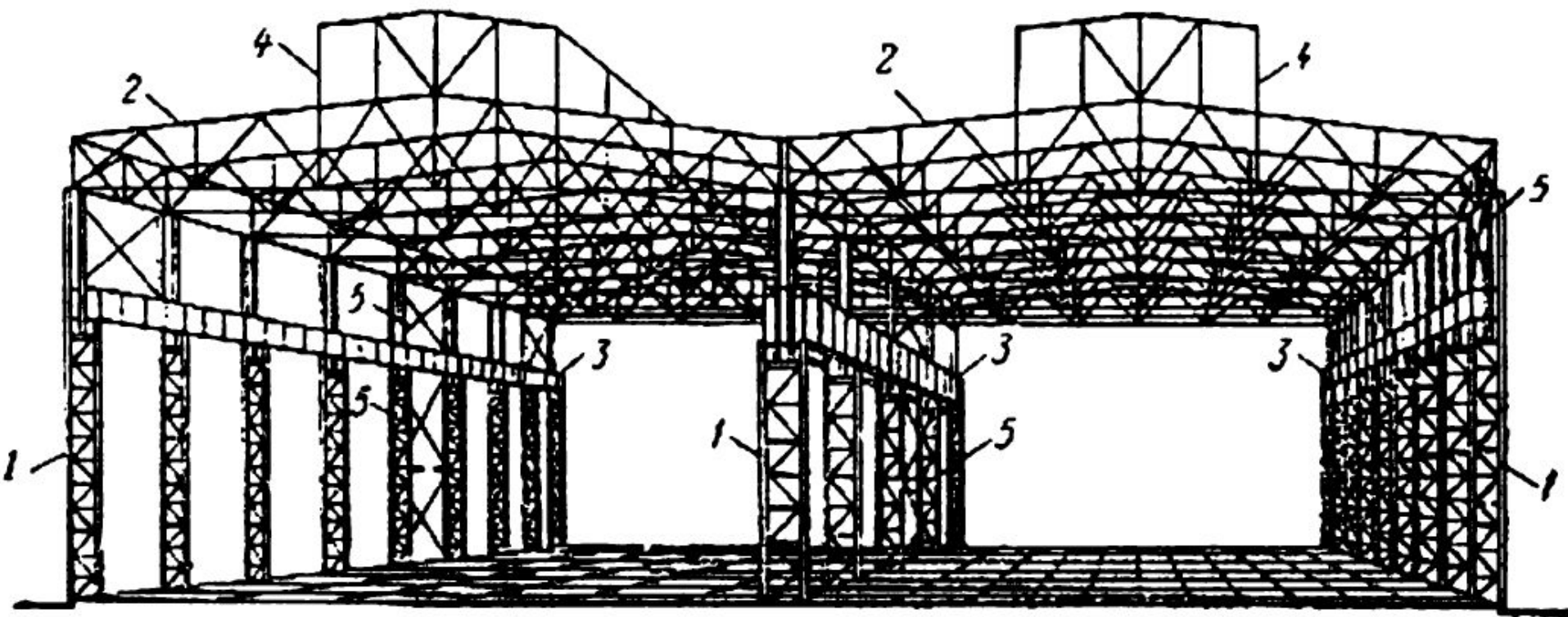
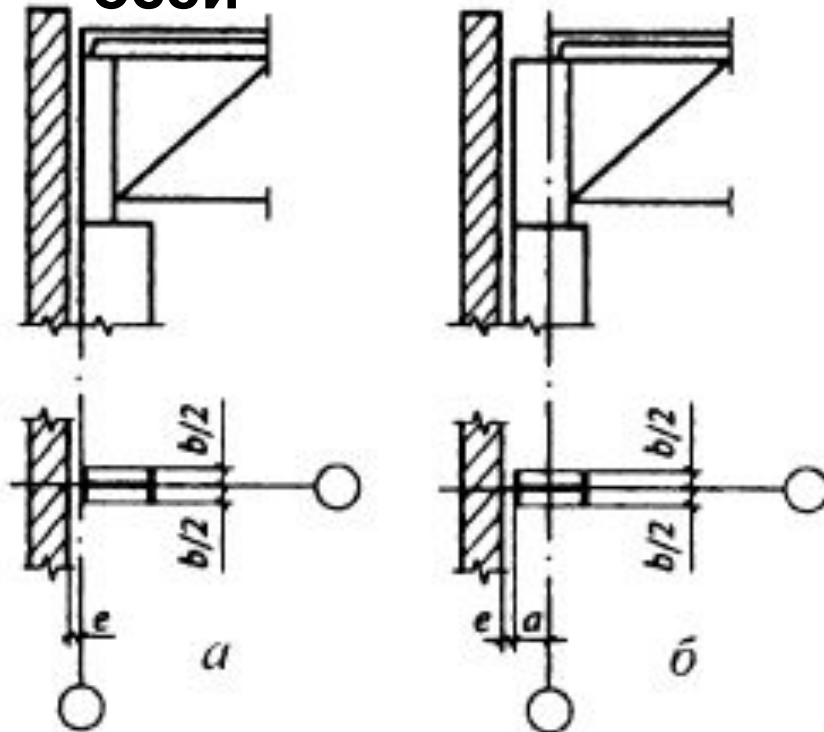
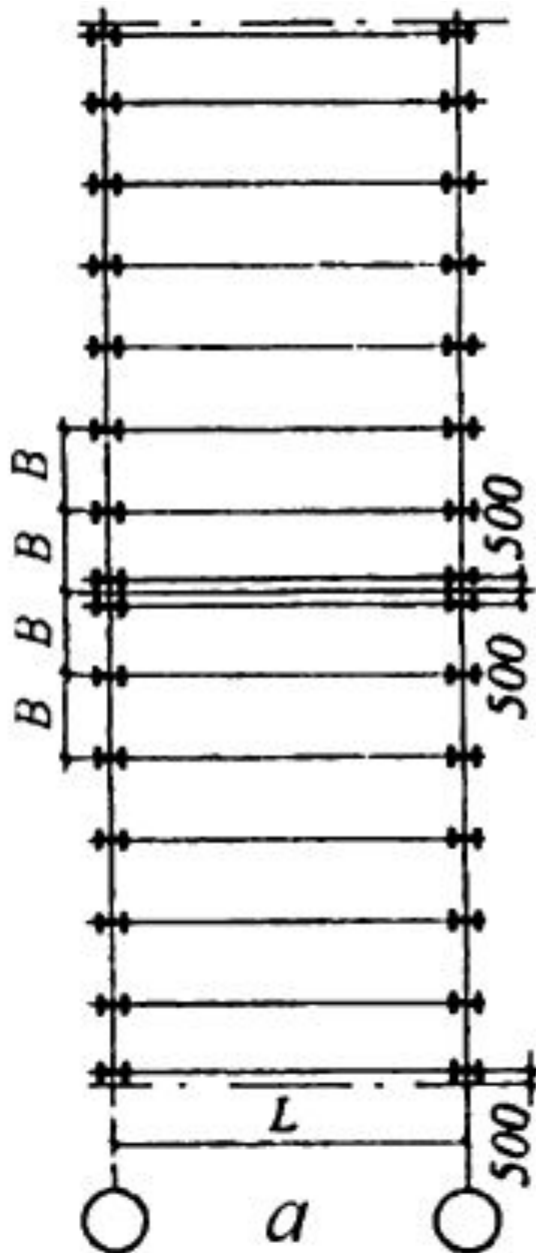

Рис. 13.1. Конструктивна схема каркасу двопролітної виробничої будівлі:
1 – колони; 2 – кроквяні ферми; 3 – підкранові балки; 4 – світлоаераційні ліхтарі; 5 – в'язі по колонах

Розміщення колон в плані, прив'язка колон до поперечних осей

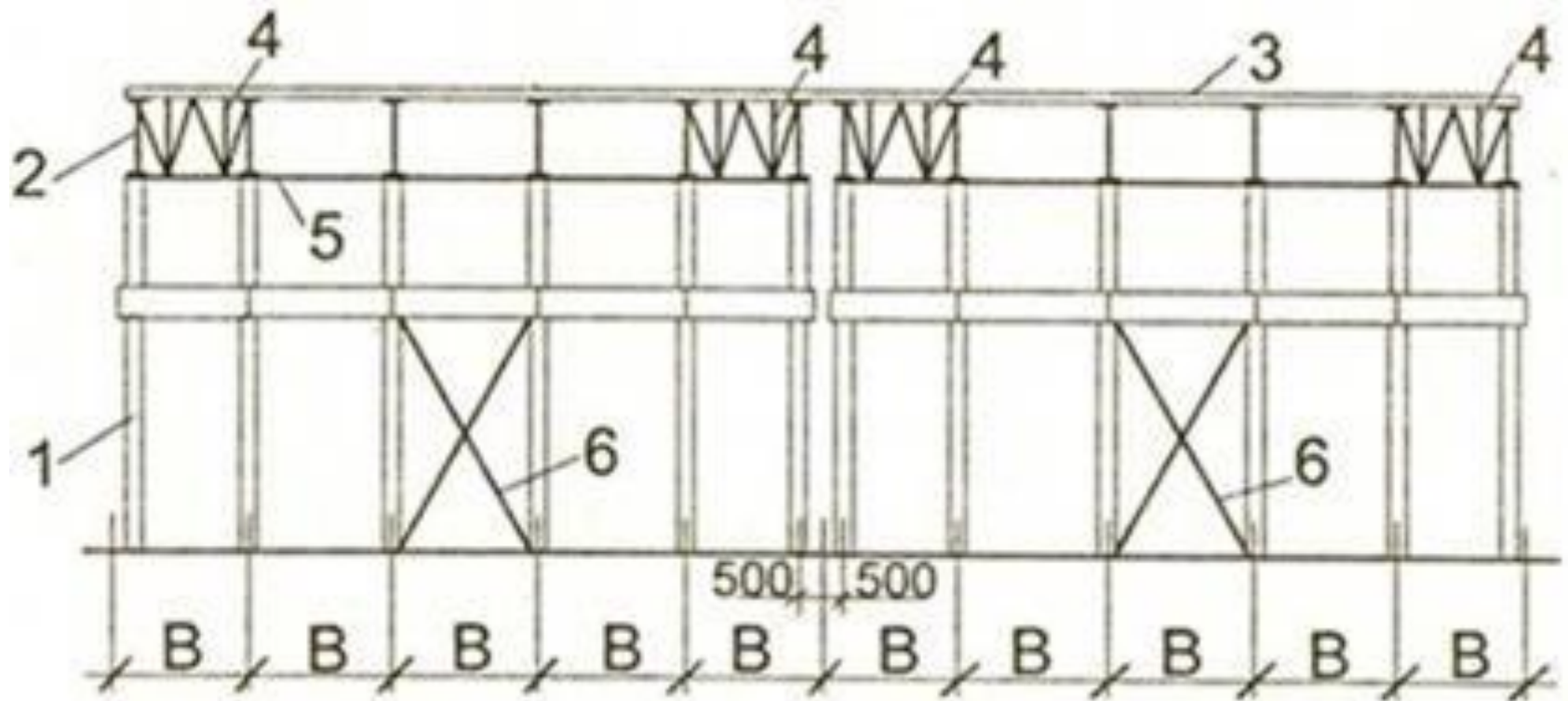

Прив'язка крайніх колон до поздовжніх осей a залежить від кроку колон, наявності й типу вантажопідйомного обладнання, вантажопідйомності та групи режимів роботи кранів. Поздовжня координаційна вісь може бути або суміщена із зовнішньою гранню колони ($a = 0$), або зміщена із зовнішньої грані на $a = 250$ чи 500 мм (рис 13.30, a , b).

Нульову прив'язку ($a = 0$) приймають, як правило, в однопролітних безкранових будівлях і при кранах вантажопідйомністю до 30 т при кроці колон e м та висоті до низу кровляних конструкцій до 18 м. Прив'язку колон $a = 500$ мм приймають перш за все в будівлях, обладнаних вантажопідйомними кранами груп режимів роботи 7К і 8К при влаштуванні проходу в тілі колони, а також у досить високих будівлях із кранами великої вантажопідйомності (100 т і більше). В інших випадках приймають прив'язку $a = 250$ мм.

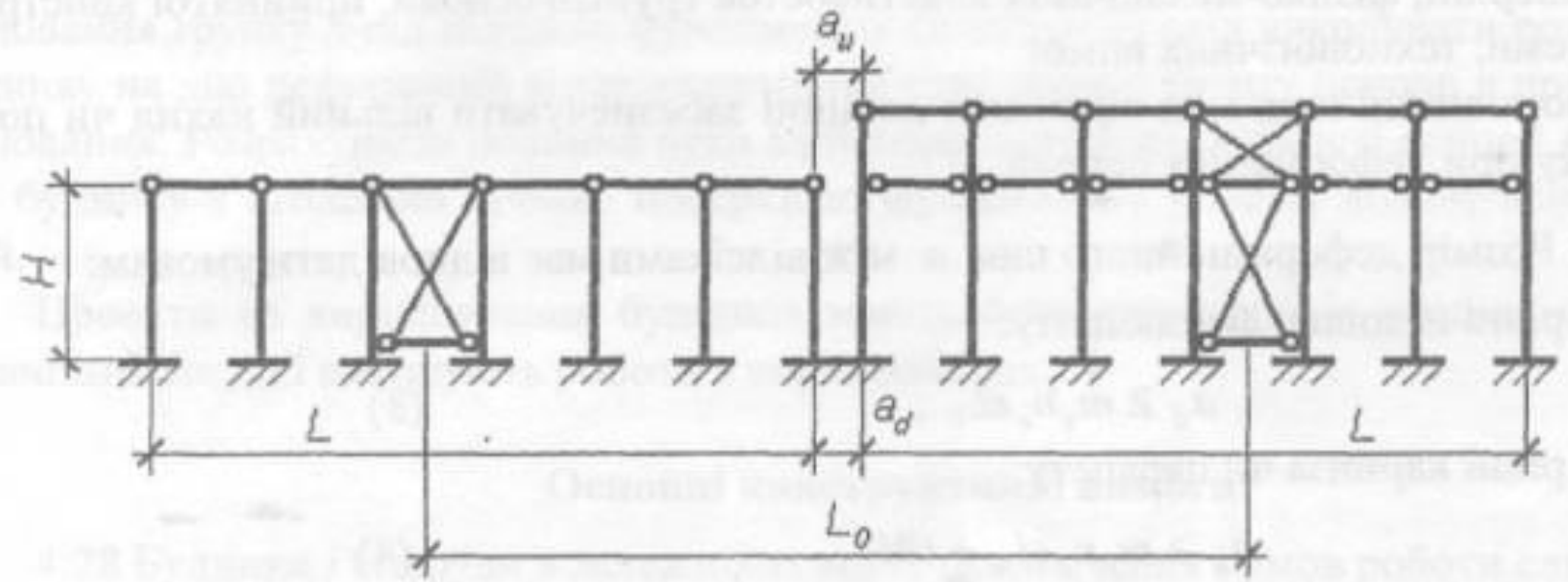
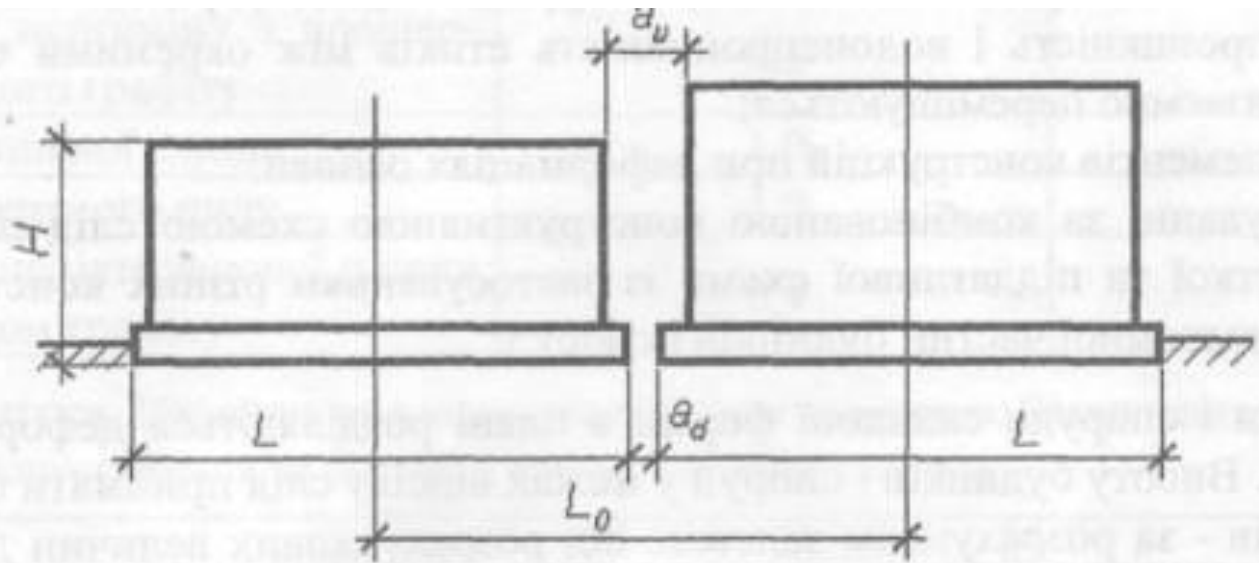
Деформаційні шви

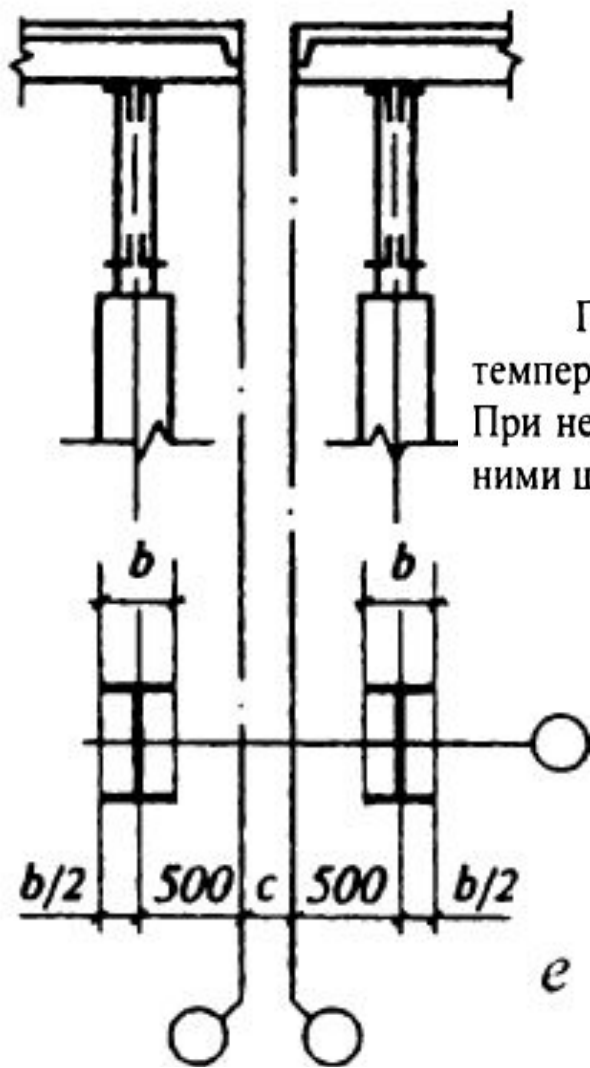
- Відстань від торця блока до осі найближчих вертикальних зв'язків: опалюв.: 90м; не опалюв. 75м.
- Довжина блоку : 230м; 200м.

Найбільші відстані між температурними швами

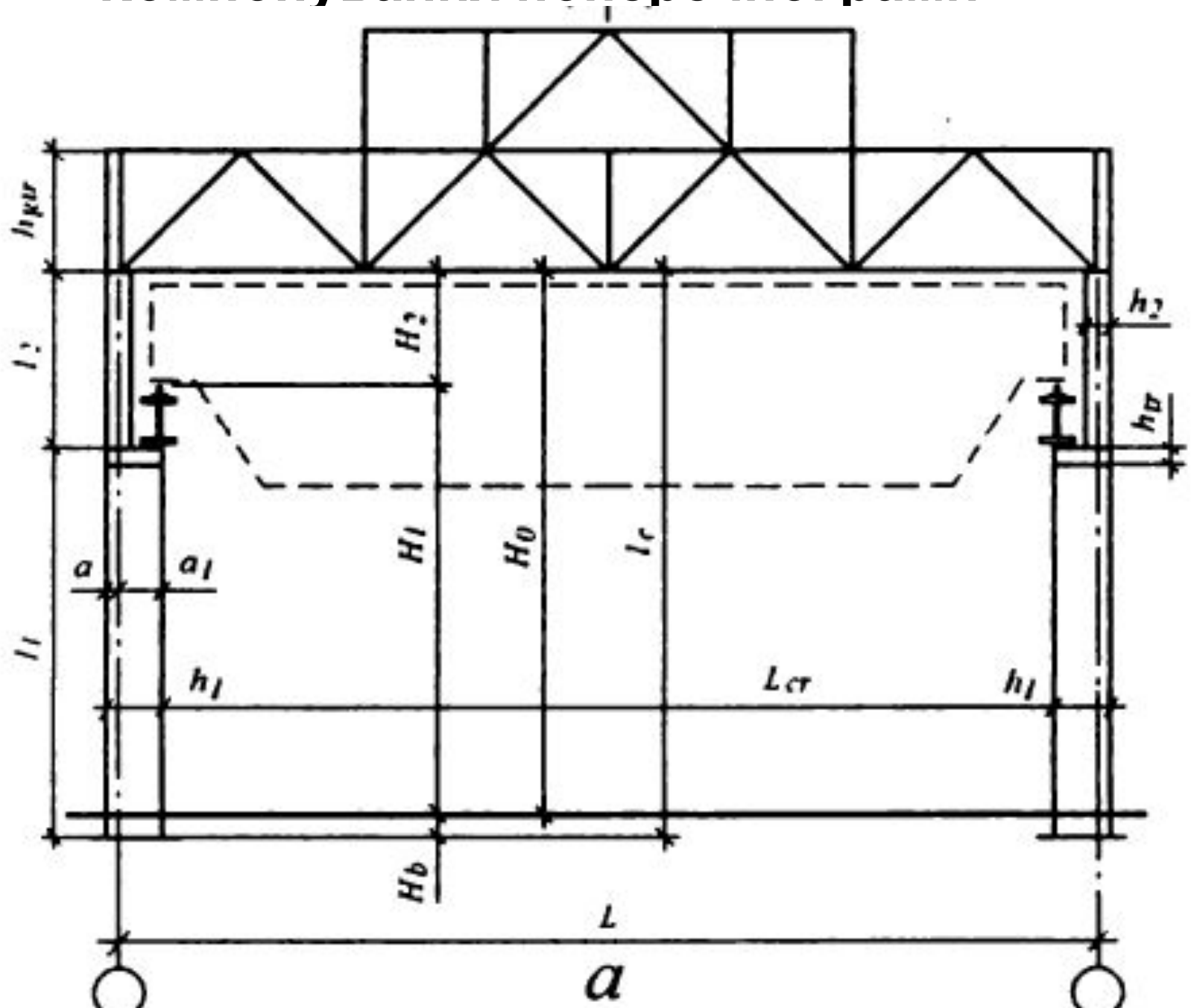
Характеристика будівель	Найбільші відстані l_u , м			
	по довжині блока (вздовж будівлі)		по ширині блока (поперек будівлі)	
	при розрахункових зимових температурах зовнішнього повітря			
	$t \geq -40^\circ\text{C}$	$t < -40^\circ\text{C}$	$t \geq -40^\circ\text{C}$	$t < -40^\circ\text{C}$
Опалювані	230	160	150	110
Неопалювані і гарячі	200	140	120	90

Геометричні осі парних колон у місцях розташування поперечних температурних швів зміщуються відносно осі рами на 500 мм (рис. 13.30, *e*). При необхідності у шві можна передбачати дві поперечні осі зі вставкою між ними шириною c , кратною 50 мм, але, як правило, $c = 0$.

Компонування поперечної рами

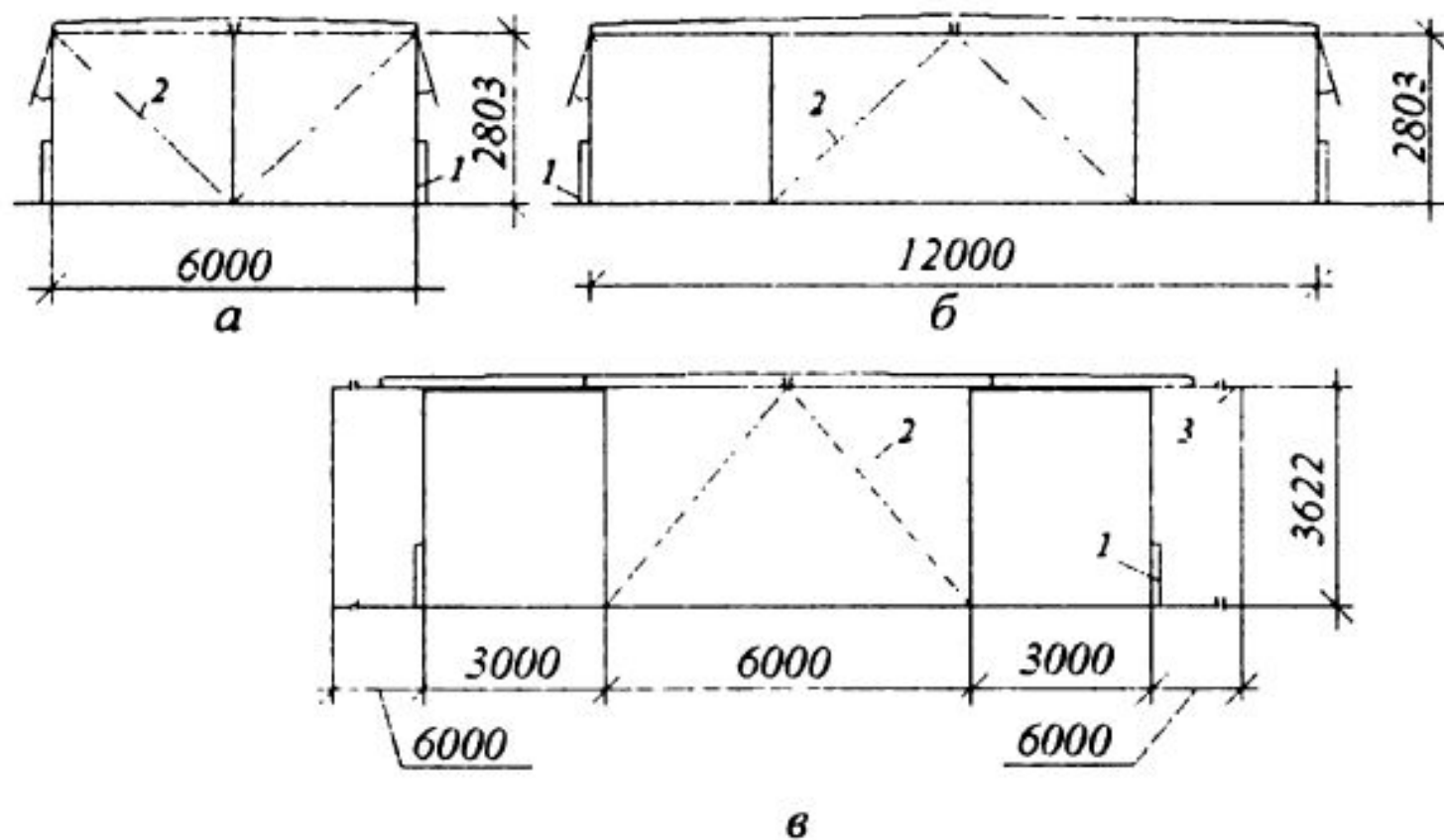

Рис. 13.28. Схеми поздовжніх ліхтарів: *a*, *б* – світлоаераційних; *в* – аераційного; 1 – ліхтарна панель; 2 – ліхтарна ферма; 3 – вітрозахисні панелі

Визначення вертикальних розмірів

Необхідну відстань від головки рейки до низу ригеля (кроквяної ферми) визначають за формулою

$$H_2 = H_{cr} + c + 100 \text{ мм}, \quad (13.2)$$

де 100 мм – допуск на виготовлення кранів; c – зазор, який враховує прогин ригеля і габарит виступаючих вниз елементів, а також можливе провисання в'язей. При компонуванні рами можна приймати $c = 200$ мм при прольотах $L=18$ і 24 м, $c = 300$ мм при $L=30$ м і $c = 400$ мм при $L=36$ м.

Тоді корисна висота будівлі становитиме:

$$H_0 = H_1 + H_2. \quad (13.3)$$

Для виконання умов уніфікації необхідно H_2 приймати кратним 200 мм, а H_0 кратним 600 мм. При необхідності значення H_0 за (13.2) коригують, збільшуючи H_1 і зберігаючи H_2 за (13.2) без змін.

У разі, коли в прольоті знаходяться мостові опорні крани різної вантажопідйомності, розмір H_2 визначають за габаритами крана більшої вантажопідйомності.

Довжина верхньої надкранової частини колони визначається, як відстань від низу ригеля до низу підкранової балки:

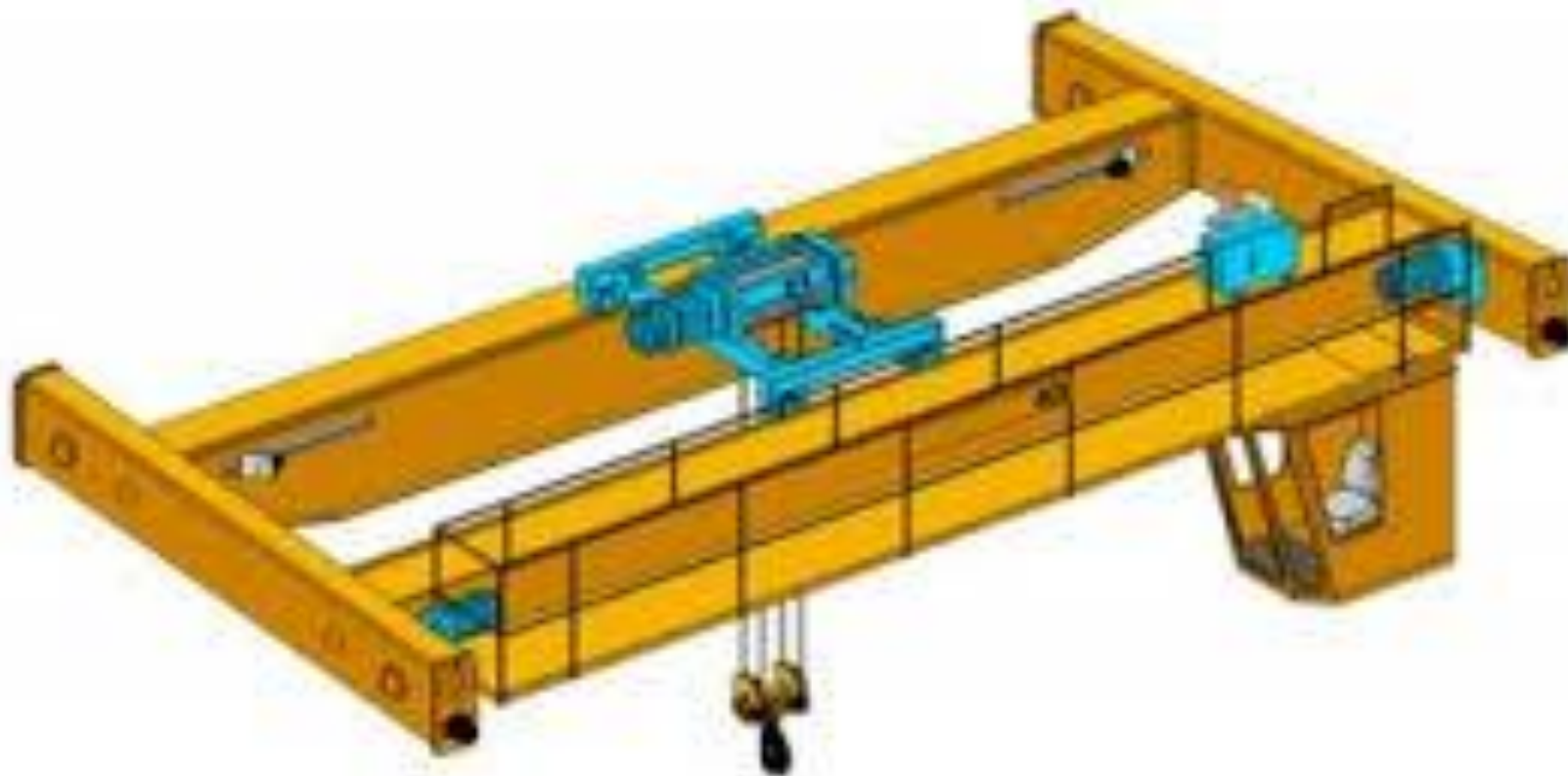
$$l_2 = H_2 + h_r + h_{bc}, \quad (13.4)$$

де h_r – висота кранової рейки; h_{bc} – висота підкранової балки.

Підкранові конструкції мостових кранів – підкранові балки

Схема мостового крану

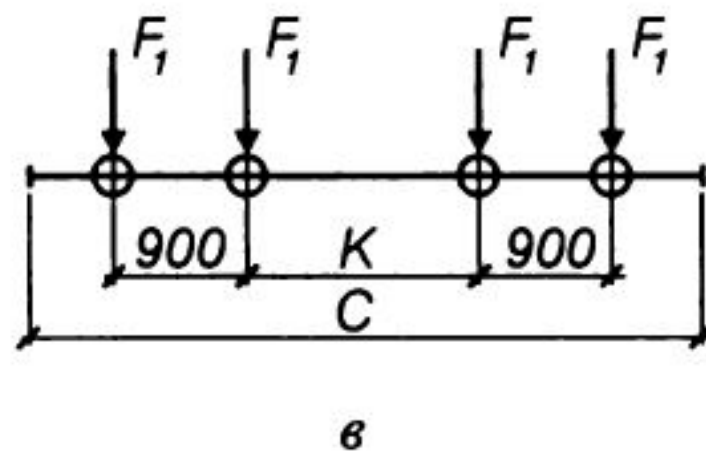
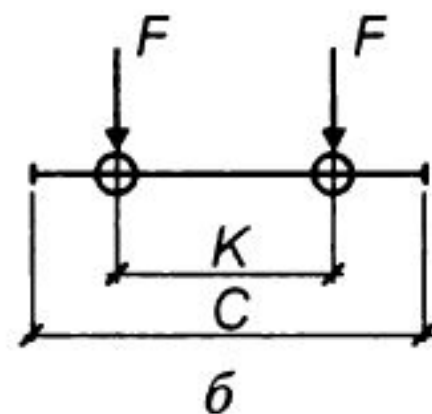
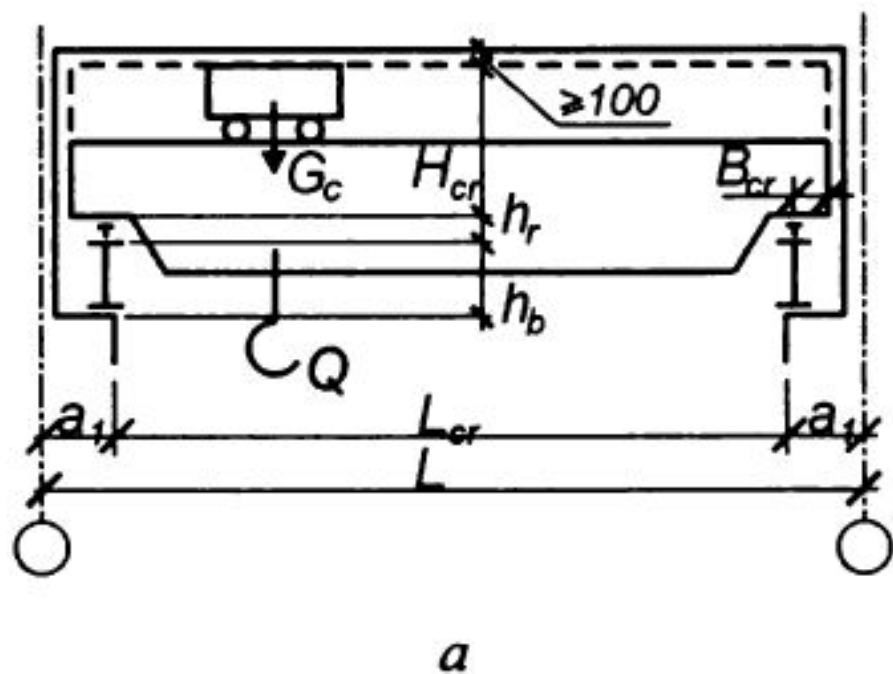

Рис. Д.2.1. До визначення розрахункових параметрів мостових кранів:
 а – схема крана; б – схема розташування коліс кранів $Q = 10 \dots 50$ т;
 в – те саме, $Q = 80 \dots 125$ т

Таблиця Д.2.2

Довідкові дані про мостові крани

Вантажо- підйомність крана $Q, т$	Група режимів роботи крана	Проліт будівлі $L, м$	Параметри крана, мм				Маса, т		Тиск колеса, кН			Тип крано- вої рейки	Висо- та крано- вої рейки	Висота підкранової балки при кросі колон	
			H_{cr}	B_{cr}	K	C	візка, G_1	крана з візком, G_2	F_{max}	F_{min}	$F_{с.2}$			6 м	12 м
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
16/3,2	≤ 5К(6К)	24			4400	5600		23,0	142(159)	-	-	КР-70	120	800	1100
		30			5000	6200		28,8	161(178)	-	-				
		36	2300	260	5600	6800	5,9	34,2	200(217)	-	-				
	7К	24			5000	6200		34,0	172	-	-				
		30	2300	260	5300	6500	7,0	43,5	195	-	-				
		36			5700	6900		47,5	235	-	-				
20/5	≤ 6К	24			4400	5600		24,5	179	-	-	КР-70	120	800	1100
		30	2400	260	5000	6200	7,2	30,8	200	-	-				
		36			5000	6800		36,0	140	-	-				
	7К	24			5000	6200		36,0	202	-	-				
		30	2400	260	5300	6500	8,0	46,6	222	-	-				
		36			5700	6900		50,0	265	-	-				
32/5	≤ 5К(6К)	24	2750		5100	6300		34,3	260(290)	-	-	КР-70	120	1300	1600
		30	2750	300	5100	6300	8,5	40,2	280(305)	-	-				
		36	3000		5600	6800		55,4	320(340)	-	-				
	7К	24	2750		5300	6500		51,0	292	-	-				
		30	2750	300	5300	6500	8,5	60,8	312	-	-				
		36	3000		5700	6900		71,5	360	-	-				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
50/12,5	≤ 5K(6K)	24 30 36	3150	300	5250	6760	15,2 (18,0)	47,8 (69,0) 59,5(79,0) 73,0(86,0)	380(470) 415(505) 455(525)	- - -	- - -	KP-80	130	1300	1600
80/20	≤ 5K	24 30 36	3700 4000 4000	400	4350	9100	32,3	102,9 117,6 127,4	- - -	347 367 387	367 392 412	KP-100	150	1350	1650
	6K	24 30 36	3700 4000 4000	400	5400	10400	38,2	113,7 128,4 146,1	- - -	385 415 435	395 425 445				
100/20	≤ 5K	24 30 36	3700 4000 4000	400	5400	10400	36,3	110,7 130,3 140,1	- - -	406 445 468	435 465 487	KP-120	170	1730	2030
	6K	24 30 36	3700 4000 4000	400	6100	10400	41,2	118,6 138,2 143,1	- - -	446 476 495	456 485 505				
125/20	≤ 5K	24 30 36	4000	400	5100	9900	38,2	115,6 130,3 150,0	- - -	475 507 527	504 537 563	KP-120	170	1730	2030
	6K	24 30 36	4000	400	6100	11100	44,1	123,5 143,1 157,8	- - -	452 483 505	462 493 515				

В дужках наведені дані для кранів групи режимів роботи 6K.

Довжина нижньої (підкранової) частини колони визначається, як відстань від низу підкранової балки до низу бази колони:

$$l_1 = H_0 - l_2 + H_b, \quad (13.5)$$

де H_b – заглиблення бази колони нижче рівня чистої підлоги (нульової позначки).

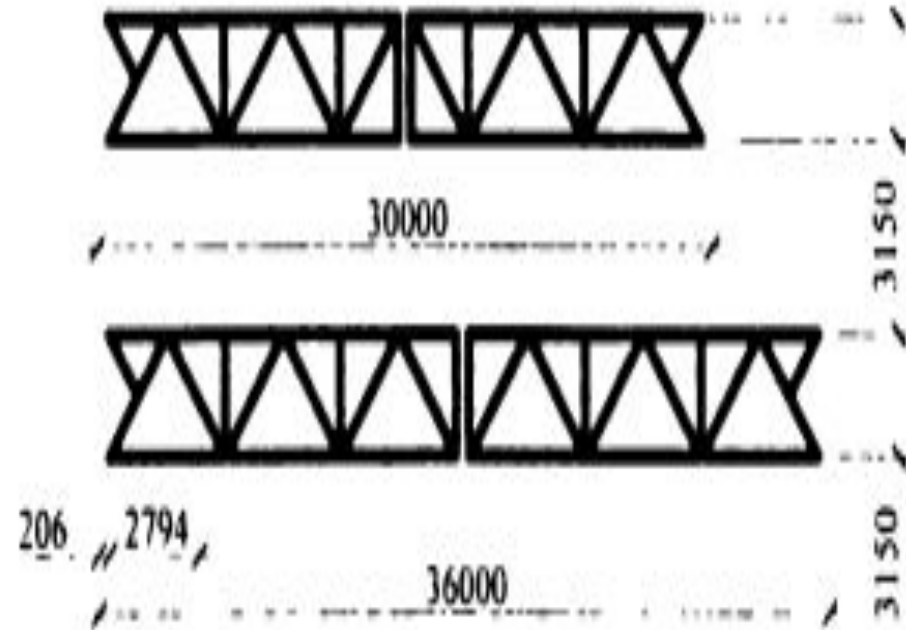
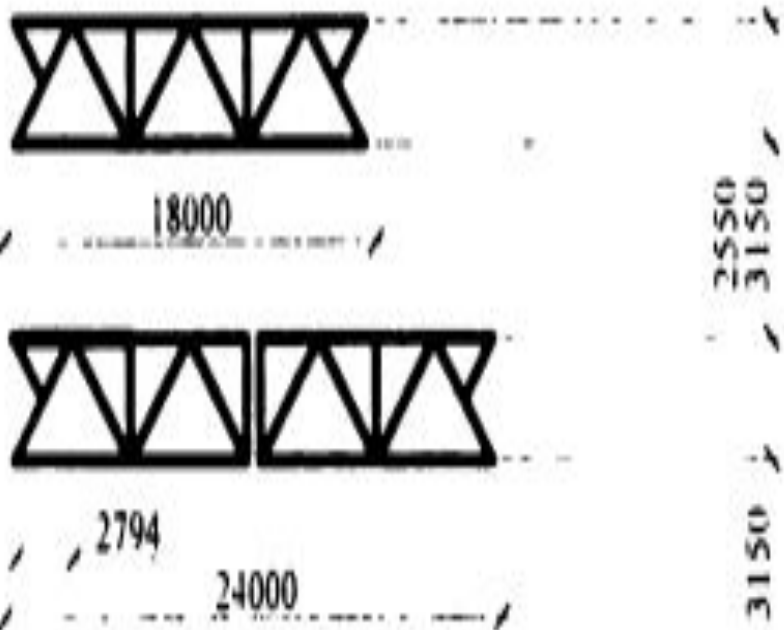
Для колон виробничих будівель без кранів або при наявності кранів загального призначення вантажопідйомністю до 50 т позначку верха фундаменту рекомендується призначати такою, що дорівнює $-0,15$ м ($H_b = 150$ мм). В інших випадках заглиблення колони нижче нульової позначки приймають таким чином, щоб верх бази (траверс, ребер, анкерних болтів) не доходив до рівня чистої підлоги на $50 \dots 100$ мм. На стадії компонування поперечної рами можна призначити $H_b = 400 \dots 1000$ мм, залежно від вантажопідйомності кранів. Слід зауважити, що в практиці будівництва все частіше спостерігаються випадки розміщення верху фундаментів на рівні чистої підлоги. Це характерно для каркасів безкранових будівель, колони яких мають бази без траверс.

Повна довжина колони буде:

$$l_c = H_0 + H_b. \quad (13.6)$$

Висота ферми

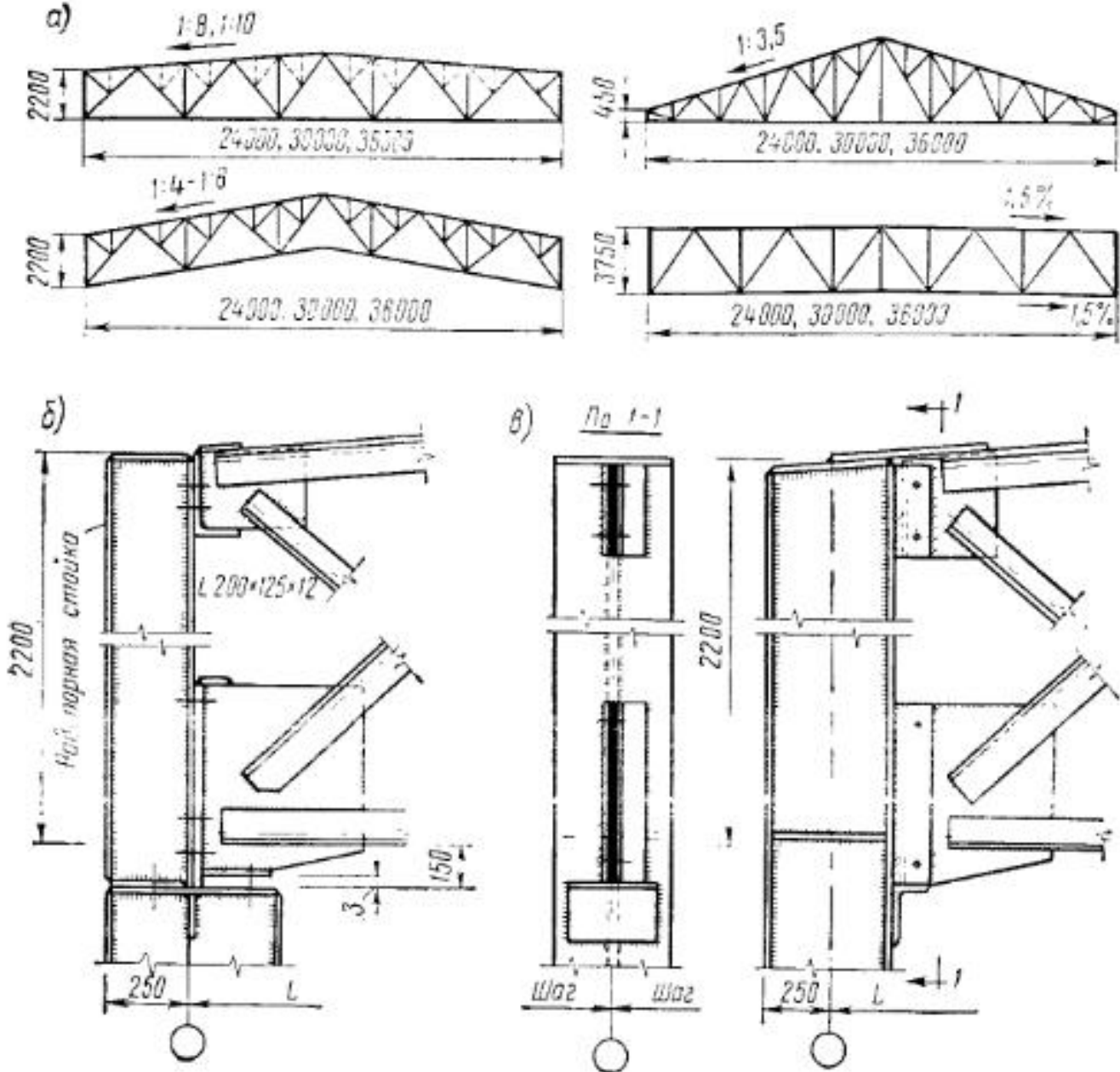
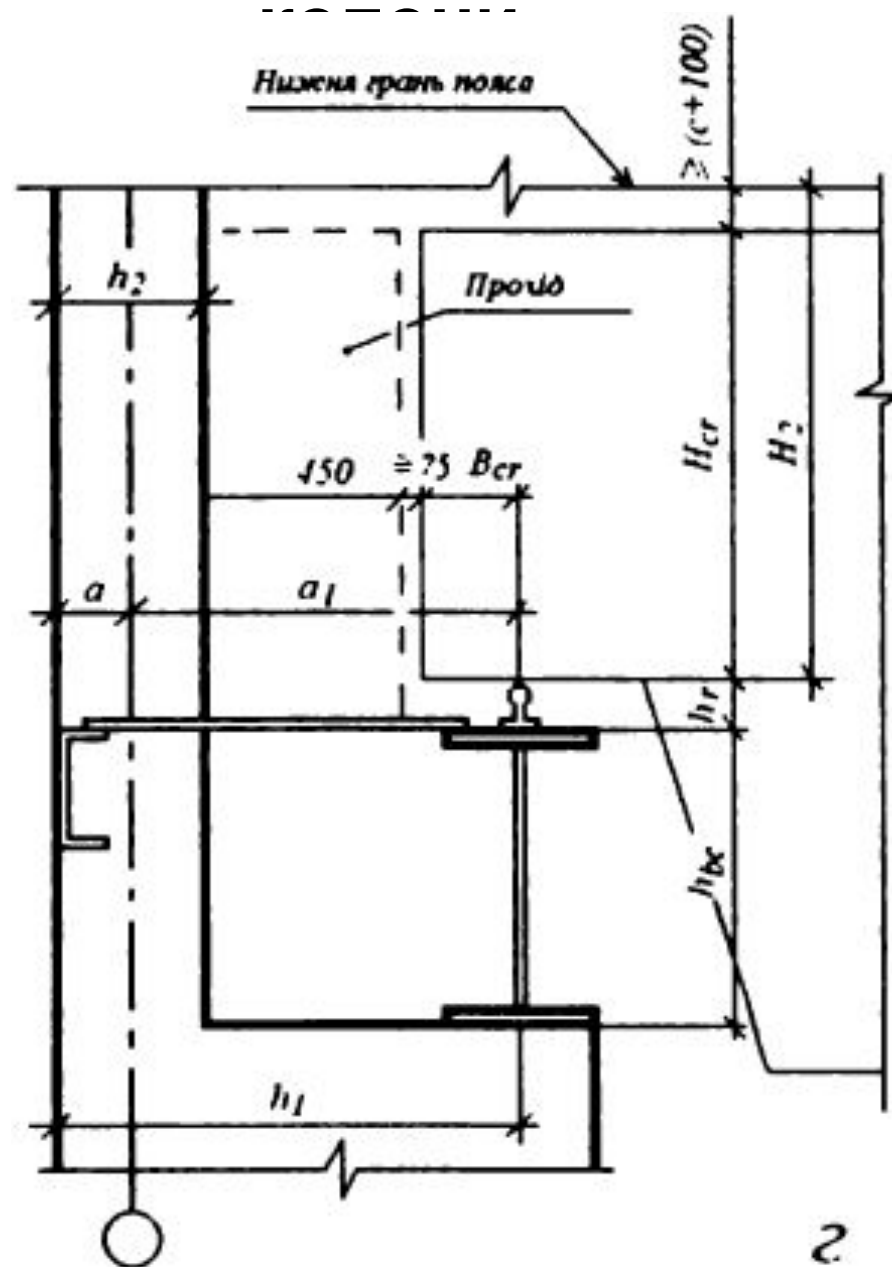

Рис. 66. Стальные стропильные фермы:
 а — типы ферм; б — шарнирное сопряжение фермы с колонной; в — то же, жесткое

Визначення горизонтальних габаритних розмірів

Визначення висоти перерізу верхньої частини колони

Ширина перерізу верхньої частини ступінчастих колон для забезпечення

поперечної жорсткості рами повинна становити $h_2 \geq l_2/12$. При організації проходу в стінці колони (мінімальна ширина проходу 400 мм, висота 1800 мм) ширина перерізу h_2 повинна бути не менш як 1000 мм.

Якщо ригель обпирається на колону зверху, то ширину перерізу верхньої частини колони призначають орієнтовно в межах 400...700 мм залежно від вантажопідйомності кранів. Якщо ригель примикає до колони збоку, то $h_2 = a + \Delta_1$, де Δ_1 – прив'язка торців ферм до координаційних осей. При використанні уніфікованих схем ферм (див. рис. 12.21), які мають прив'язку $\Delta_1=200$ мм (без урахування допуску), ширина перерізу h_2 може бути 450 мм при $a = 250$ мм і 700 мм при $a = 500$ мм. Однак у практиці проектування часто змінюють прив'язку торців ферм порівняно з уніфікованою, що дозволяє більш вільно призначати h_2 і використовувати прокатні двотаври.

Визначення висоти перерізу нижньої частини

Горизонтальні розміри рами визначають на підставі заданого прольоту будівлі та відстані a_1 від поздовжньої координаційної осі до осі кранової рейки. Розмір a_1 повинен бути кратним 250 мм і для крайніх ступінчастих колон відповідати умові:

$$a_1 \geq (h_2 - a) + B_{cr} + \Delta, \quad a_1 = h_1 - a, \quad (13.7)$$

де h_2 і h_1 – ширина перерізів відповідно надкранової і підкранової частин колони; B_{cr} – звис моста крана; a – прив'язка зовнішньої грані колони до поздовжньої координаційної осі, яка приймається такою, що дорівнює 0 або 250 мм, або 500 мм; $\Delta = 75$ мм – мінімальний зазор між мостом крана і колоною за умовами техніки безпеки. При наявності проходу збоку від колони

Ширина перерізу нижньої частини колони h_1 дорівнює відстані від зовнішньої грані колони до осі підкранової балки:

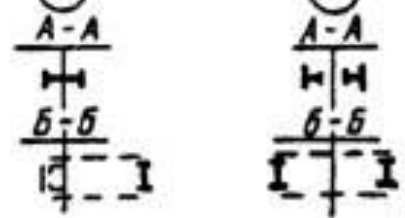
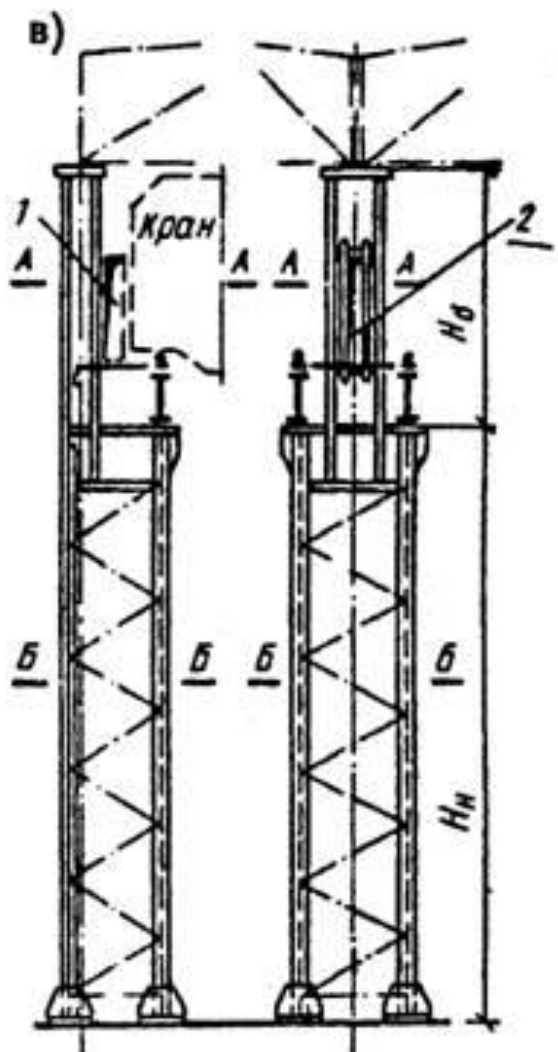
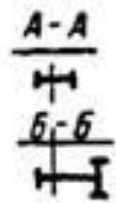
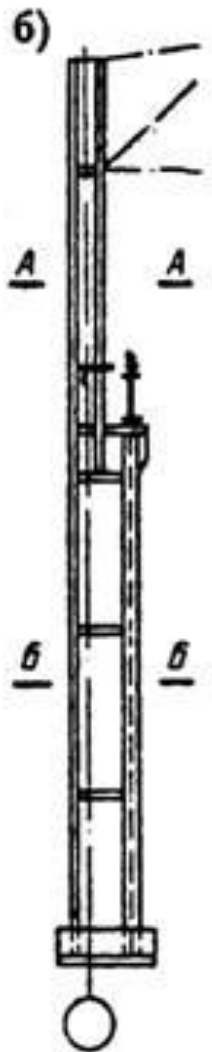
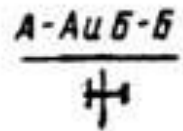
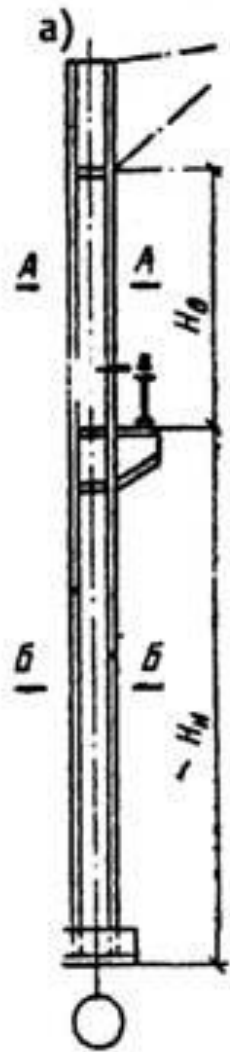
$$h_1 = a + a_1. \quad (13.8)$$

Для забезпечення горизонтальної жорсткості крайніх колон у площині рами для кранів груп режимів роботи 7К і 8К конструктивно приймають $h_1 \geq \frac{1}{15} l_c$,

а для інших кранів та колон середніх рядів $h_1 \geq \frac{1}{20} l_c$.

Вибір типу перерізу верхньої та нижньої частини ступінчатої колони

Верхню частину ступінчастих колон проектують завжди із суцільним симетричним двотавровим перерізом, а нижню частину приймають суцільною тільки при невеликій ширині перерізу, як правило, до 1000 мм. При більшій ширині перерізу наскрізні колони виявляються більш економічними за витратами сталі і тому використовуються частіше. У колонах із сталою шириною перерізу по висоті обидві частини колони (верхня і нижня) приймаються однакового типу – суцільними або наскрізними.

Приклад компонування каркасу: с. 426

УДК 624.014 (075.8)

ББК 38.54я73

М54

М54 Пермяков В.О., Нілов О.О., Шимановський О.В., Белов І.Д., Лавріненко Л.І., Володимирський В.О. Металеві конструкції: Підручник / Під загальною редакцією В.О. Пермякова та О.В. Шимановського. – К.: Видавництво «Сталь», 2008. – 812 с., рис. 374, табл. 126.

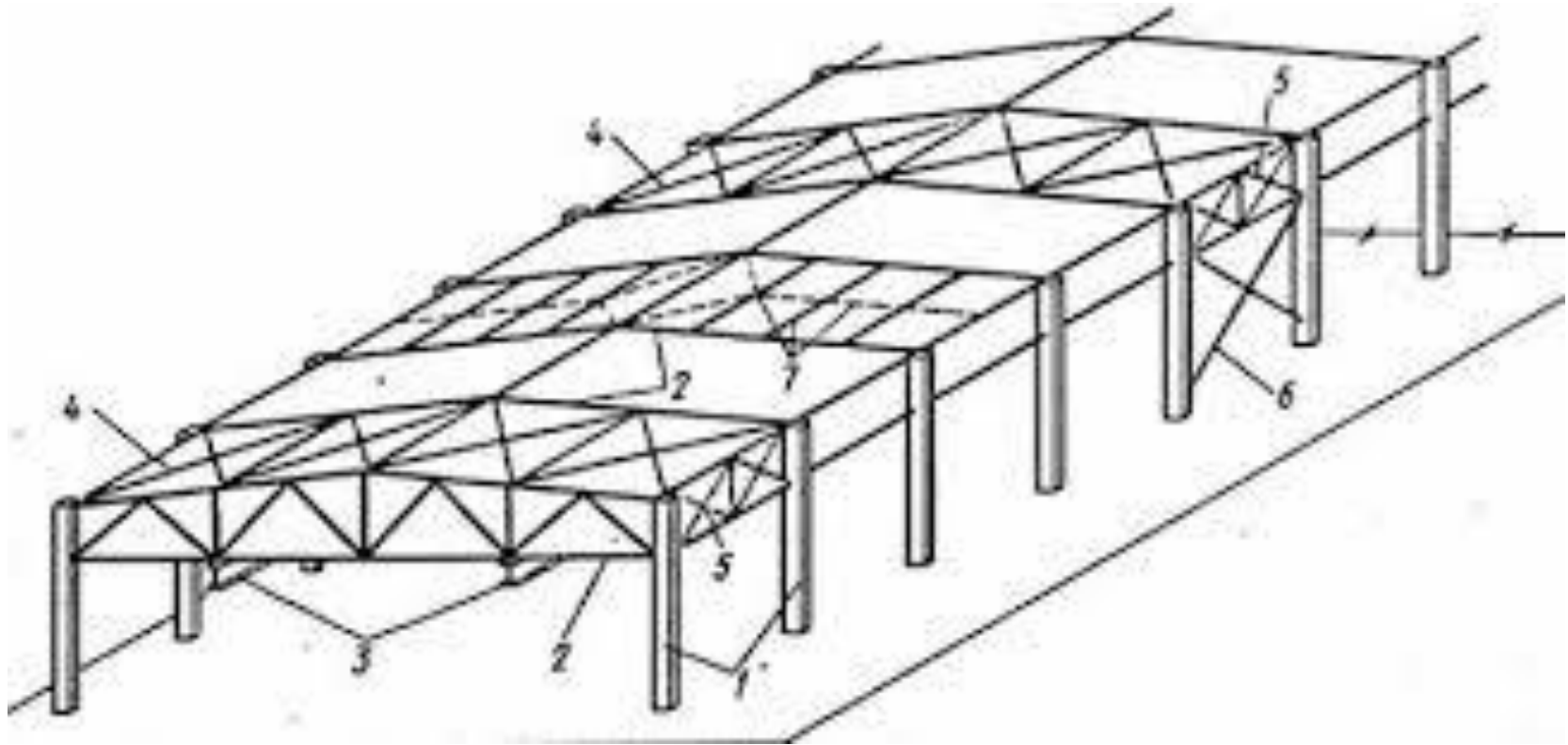
ISBN 978-966-1555-05-0

Розглянуто питання проектування будівельних конструкцій, особливості роботи матеріалів і елементів при різних умовах навантаження, основні види їхніх з'єднань, а також надано основи розрахунку і конструювання окремих конструктивних елементів (балок, колон, ферм) і конструктивних систем (каркасів одно- і багатоповерхових будівель і покриттів великих прольотів). Викладено загальні принципи обстеження технічного стану і реконструкції будівель, що знаходяться в експлуатації. Проаналізовано результати проектування сталевих конструкцій за вітчизняними та європейськими нормами і відзначено їхні спільні та відмінні положення. Викладено відомості про виготовлення сталевих конструкцій. Особливу увагу приділено сучасним матеріалам і конструктивним рішенням.

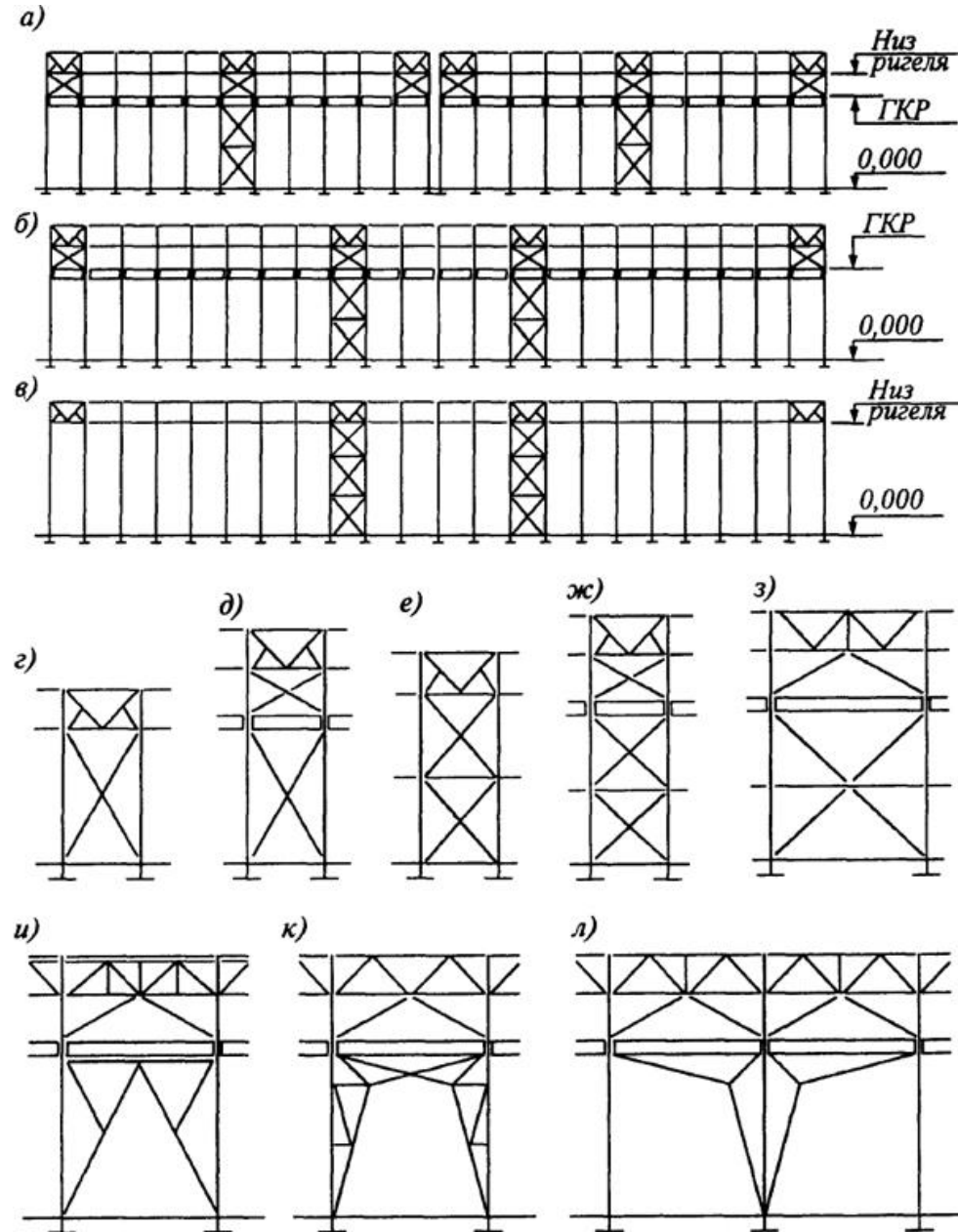
Для студентів будівельних вузів, що навчаються за спеціальністю 7.092101

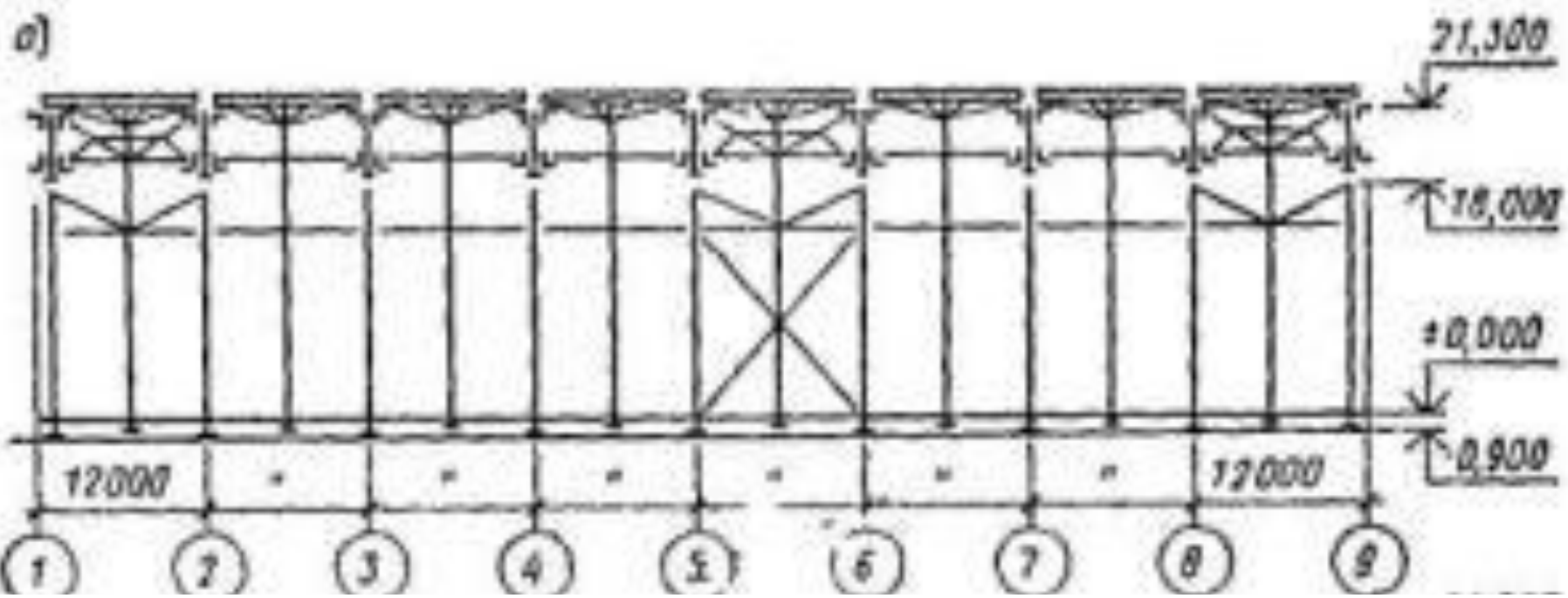
Компонування схеми зв'язків

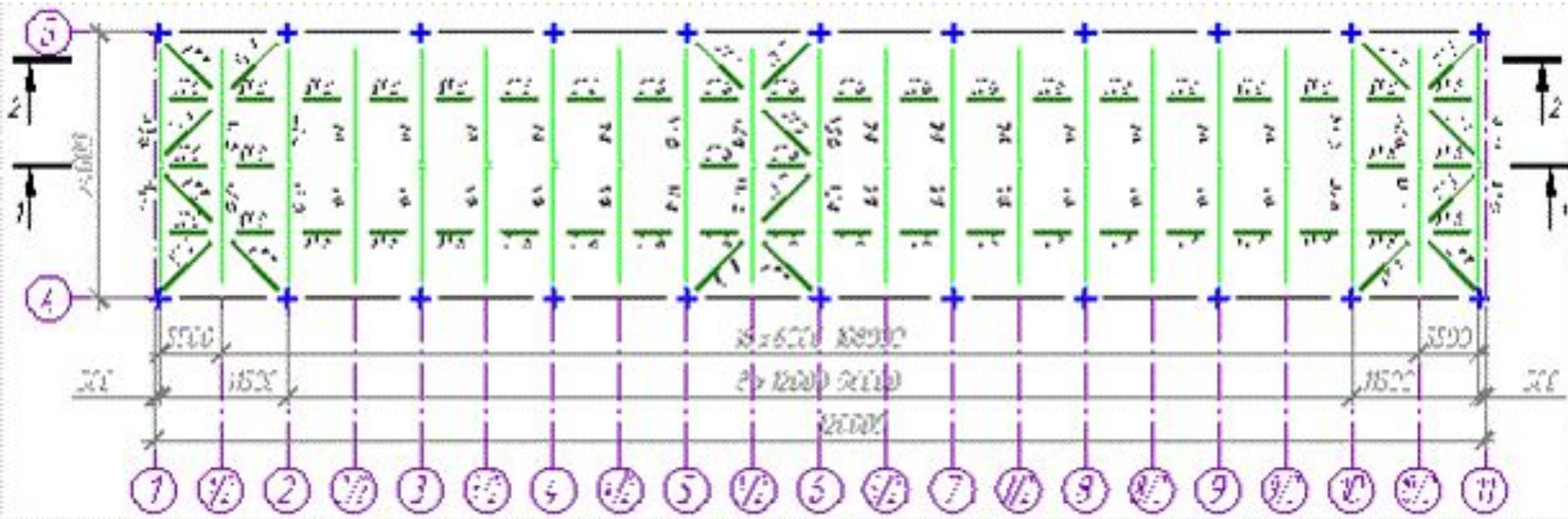
Вертикальні зв'язки по колонах

c)

Зв'язки по покриттю (по верхніх поясах ферм)

Зв'язки по нижніх поясах ферм

Вертикальні зв'язки по фермах

